

ГОМЕЛЬСКИ УНИВЕРСИТЕТ

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНИВЕРСИТЕТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

№ 24 (811)

Аўторак, 10 верасня 1991 г.

Газета заснавана ў верасні 1969 года

Выходзіць раз у тыдзень

Цана 3 кап.

ЖЫЦЦЯ СТУДЭНЦКАГА ПАЧАТАК

Мудрыя словы вялікага асветніка Францыска Скарыны аб карысці навучання, імкненні чалавека «познати мудрость и науку», якія прагучалі на пачатку адкрыцця свята «Дня ведаў-91», сталі сімвалічным эпіграфам да яго. Трэба адзначыць, што гэтае сёлетняе свята насіла своеасаблівы характар менавіта таму, што ў яго сцэнарый арганічна ўвайшлі пераацэнныя па свайму значэнню выказванні выдатнага сына зямлі беларускай, першадрукара, чье імя носіць наш універсітэт. Яркі каларыт урачыстасці надавалі таксама беларускія нацыянальныя касцюмы вядучых «Дня ведаў-91».

Есць добрая народная прымаўка: век жыві — век вучыся! Інакш лёгка адстаць ад жыцця, якое хутка ідзе наперад і ўзнікаюць усё новыя тэхналогіі, спецыяльнасці, прафесіі, нават цэлыя галіны. Якім бы ні быў атэстат, ён хутка абясцэніцца, калі не папаўняць багаж раней набытых ведаў і навыкаў. Тыя ўчарашнія школьнікі, хто гэта добра разумее і ўсвядоміў, прайшлі нялёгка выпрабаванні ўступных экзаменаў, каб стаць студэнтамі Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта, набыць прафесію, аб якой марылі.

Ад шчырага сэрца павіншаваць новае папаўненне вялікай універсітэцкай студэнцкай сям'і сабраліся 2 верасня кіраўнікі ГДУ, доценты факультэтаў, выкладчыкі. Першы са

словамі віншавання да першакурснікаў звярнуўся рэктар член-карэспандэнт АН БССР, прафесар Л. А. Шамяткоў. Леанід Аляксандравіч гаварыў аб тым, што сёлетні новы атрад студэнтаў будзе вучыцца ў знамянальны для нашай рэспублікі час — час адраджэння беларускай мовы, нашай дзяржаўнасці. А гэта ўскладвае на студэнцкую моладзь і асаблівую адказнасць. З гэтага часу ім, першакурснікам, садзейнічаць таксама роўна і слава Гомельскага ўніверсітэта, берагчы і памнажаць яго слаўныя традыцыі.

У студэнцкім жыцці ёсць свае пісанні і напісанні законы і правілы, аб якіх гаварыць у сваім выступленні загадчык кафедры беларускай мовы прафесар У. В. Анічэнка. Ён таксама раскажаў першакурснікам, якія вядомыя беларускія праявілі і паэты вучыліся ў свой час у нашай ВДУ, выказаў спадзяванні, што праз пяць гадоў новае папаўненне прынясе шмат сапраўдных, адпаведных патрабаванням часу спецыялістаў.

Для добрай падрыхтоўкі і адукацыі ў нашым універсітэце першакурснікам будуць адкрытыя дзверы кафедраў і лабараторый, бібліятэк і чытальных залаў, шматлікіх аўдыторый. А адчыніць іх учарашнім абітурыентам дапаможа сімвалічны Ключ ведаў, які ўручыла першакурснікам з

эканамічнага і філалагічнага факультэтаў Наталлі Сергіенка і Глебу Дзеравянку ленинскай стыпендыянтка студэнтка матфака Вольга Сукаліна.

Са словамі прывітання да першакурснікаў звярнулася першы намеснік старшыні Гомельскага гарсавета народных дэпутатаў С. К. Гальдадзе, якая асабліва падкрэсліла, што студэнты сёння павінны стаць носьбітамі культуры, сапраўднымі людзьмі. І нібы ў пацвярджэнне сказанага вядучы прачытаў затым словы Ф. Скарыны «Да совершен будет человек в житие своем».

Для віноўнікаў урачыстасці гучыць першы ў іх жыцці універсітэцкі званок, які даюць пляцкурнікі біялагічнага факультэта Вячаслаў Берчанка і першакурсніца эканомфака Ала Гайшун. Ён пакаліў 950 юнакоў і дзяўчат у пакуль яшчэ незнаёмую для іх краіну, імя якой — студэнцтва. Будучы ў гэтай краіне цяжкасці і перамогі, расчараванні і ўзлёты. Але нязменным павінна заставацца адно — вечная цяга да ведаў, без якіх і сёння, і ў агляднай будучыні нельга абысціся.

Гучыць велічная мелодыя гімна студэнтаў «Гаўдэамус», і першакурснікі запрашаюцца ў аўдыторыі факультэтаў на сваю першую лекцыю.

У добры шлях, дарагія першакурснікі! Ваша студэнцкае жыццё пачалося.

Т. НИКАЛАЕВА.

Фота У. Чысцка.

Уручэнне сімвалічнага Ключа ведаў.

ЛЕТНІЯ ЭКСПЕДЫЦЫІ

Другі месяц лета — ліпень — для многіх студэнтаў універсітэта яшчэ не быў часам адпачынку. Іх клікала ў археалагічныя, фальклорныя экспедыцыі вучэбная практыка. У прыватнасці, першакурсні-

кі філфака збіралі багатыя моўныя скарбы ў Акцябрскім раёне. Імі запісана вельмі шмат песень, прыпевак, замоў, абрадаў як ад мясцовых жыхароў, так і ад перасяленцаў з Чарнобыльскай зоны.

Дзякуючы такім студэнцкім экспедыцыям, фальклор вясельных вёсак застаецца жыць. Сабраны багаты моўны матэрыял будзе апрацаваны і сістэматызаваны ў створанай нядаўна ў нашым універсітэце лабараторыі «Чарнобыль і духоўная спадчына Беларусі».

ПАПАЎНЕННЕ ЗАМЕЖНЫХ НАВУЧЭНЦАЎ

Сёмы год у нашым універсітэце на філалагічным і матэматычным факультэтах вядзецца падрыхтоўка замежных навучэнцаў. З іх ліку дыпламы флагмана вышэйшай школы Беларускага Палесся ўжо атрымаў 21

выпускнік. Цяпер у ГДУ займаюцца юнакі і дзяўчаты з 21 краіны. Сёлета інтэрнацыянальная сям'я замежных студэнтаў папоўнілася 12-цю першакурснікамі з Лаоса, Перу і Іарданіі.

НА ДАПАМОГУ СЕЛЬСКИМ ПРАЦАЎНИКАМ

У калгасах і саўгасах нашай вобласці сёлета вырас добры ўраджай другога беларускага хлеба — бульбы. Убраць яго без страт — важнейшая задача кожнай гаспадаркі. На дапамогу сельскім працаўнікам пры-

былі і студэнты нашага ўніверсітэта. Каля 400 юнакоў і дзяўчат другога, трэцяга і чацвёртага курсаў, якія адпачывалі летам, цяпер працуюць на бульбяных палетках Рэчыцкага і Лоеўскага раёнаў.

ДАЙШЛА ЧАРГА І ДА ГОМЕЛЯ?

5 верасня многія гамельчане, якія праходзілі па вуліцы Кірава каля вучэбнага корпуса № 2 нашага ўніверсітэта, а таксама студэнты і выкладчыкі, якія ішлі на заняткі, былі моцна здзіўлены і абураны. Сваімі вачыма яны ўбачылі скінуты з пастамента і пабіты помнік У. І. Леніну. Гэтая жорсткая акцыя вандалізму, здзейсненая зламыснікамі пад покрывам цемры, не павінна застацца беспакаранай. Але здзіўляе вывад, зроблены ў Цэнтральным аддзеле ўнутраных спраў: помнік нібыта ўпаў ад ветру.

РАШЭННЕ КАЛЕГІІ МІНІСТЭРСТВА НАРОДНАЙ АДУКАЦЫІ БССР

ад 2 верасня 1991 г.

У сувязі з тым, што ЛКСМБ у адпаведнасці са сваім статутам з'яўляецца грамадскай арганізацыяй, якая не ставіць перад сабой палітычных мэтаў, калегія рашае: Цувяць 3 рашэння калегіі Міністэрства ад 26 жніўня г. г. «Аб задачах органаў адукацыі і навучальных устаноў

у сувязі з рашэннямі Нечарговай пятай сесіі Вярхоўнага Савета БССР 24—25 жніўня 1991 года» ў дачыненні да дзейнасці камсамоўскіх арганізацый адцяляць.

За старшынства калегіі намеснік міністра Л. К. СУХНАТ.

ПРЫНЯЎ РАШЭННЕ ВЫКАНКОМ АБЛАСНОГА САВЕТА НАРОДНЫХ ДЭПУТАТАЎ

АБ РАЗВІЦЦІ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСИТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны рыхтуе высокакваліфікаваныя кадры для розных галін народнай гаспадаркі вобласці. За апошнія гады ў ім адкрыты рад новых спецыяльнасцей і спецыялізацый. У новым 1991/92 навучальным годзе па хадайніцтву ўпраўлення справамі, унутраных спраў, юстыцыі аблвыканкома, пракуратуры і абласнога суда адкрыта спецыяльнасць «Правознаўства». У сувязі з недахопам спецыялістаў народнай гаспадаркі, у тым ліку настаўнікаў агульнаадукацыйных школ, асабліва ў раёнах найбольш пацярпелых ад аварыі на ЧАЭС, прадугледжваецца пашырэнне прыёму студэнтаў, увадзенне падвоеных спецыяльнасцей.

Аднак гэта стрымліваецца недастатковай вучэбна-матэрыяльнай базай, няпоўнай укамплектаванасцю спецыялістамі вышэйшай кваліфікацыі, асабліва дактарамі навук.

Улічваючы вялікае значэнне Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Ф. Скарыны ў справе падрыхтоўкі кадраў і недахоп іх у народнагаспадарчым комплексе вобласці, выканком абласнога Савета народных дэпутатаў рашыў:

1. Даручыць намеснікам старшыні аблвыканкома т.т. Ярчаку А. М., Кузьмічэнку П. А. і гарвыканкому разгледзець пытанне аб будаўніцтве вучэбна-спартыўнага комплексу факультэта фізічнай культуры ў 1992 годзе і вучэбна-лабараторнага корпуса гуманітарных факультэтаў у 1993 годзе.

2. У адпаведнасці з генеральным планам развіцця ўніверсітэта Гомельскаму гарвыканкому выдаць акт

землекарыстання, уключыўшы тэрыторыю для арганізацыі батанічнага сада.

3. Улічваючы экалагічную асаблівасць Гомельскай вобласці і звязаны з гэтым адток прафесарска-выкладчыцкага саставу ГДУ, а таксама неабходнасць падрыхтоўкі спецыялістаў для патрэб вобласці, надаць дому № 106 па вул. Савецкай г. Гомеля статус інтэрната прафесарска-выкладчыцкага

саставу і супрацоўнікаў універсітэта.

Зацвердзіць Палажэнне аб парадку засялення, пражывання і высялення ў інтэрнаце прафесарска-выкладчыцкага саставу і супрацоўнікаў ГДУ імя Ф. Скарыны.

4. Упраўленню народнай адукацыі (тав. Забродскі Ф. Р.) прадугледзець выдзяленне ўніверсітэту вучэбна-наглядных дапаможнікаў, вучэбна-лабараторнага абсталявання праз базісны магазін.

5. Вытворча тэхнічнаму ўпраўленню сувязі (тав. Радзюк І. І.) выдзеліць 10 тэлефонных нумароў для ўстаноўкі ў дэканце, на кафедрах, у лабараторыях спецыяльнасці «Правознаўства».

6. Галоўнаму планаво-эканамічнаму ўпраўленню аблвыканкома (тав. Пракапенка С. І.) па заявах уні-

версітэта прадугледзець выдзяленне фондаў на набыццё мэблі, будаўнічых матэрыялаў для правядзення рамонтна-вучэбных карпусоў і лабараторый.

Адзелу матэрыяльна-тэхнічнага забеспячэння Галоўнага ПЭУ (тав. Збарамірскі Ю. М.) у 1992 годзе па атрыманню фондаў выдзеліць універсітэту аўтобус маркі «ЛАЗ» для арганізацыі практыкі, культурна-масвай і спартыўна-аздараўленчай работы.

Упраўленню фінансаў (тав. Кандратаў Л. Р.) аказаць штогод фінансавую дапамогу ўніверсітэту на набыццё тэхнічных сродкаў навучання.

7. Выканкому Гомельскага гарадскога Савета народных дэпутатаў, упраўленню народнай адукацыі рашыць пытанне аб адкрыцці ліцэя або школы-інтэрната з па-

глыбленым вывучэннем асобных прадметаў для здольных дзяцей вобласці.

Прапрацаваць пытанне стварэння мэтавых класаў на базе сярэдніх агульнаадукацыйных школ па падрыхтоўцы для паступлення на факультэты правазнаўства, медыцыны і інш.

8. Рэктарату ўніверсітэта (тав. Шамяткова Л. А.) адкрыць заказ на праектаванне комплексу студэнцкіх інтэрнатаў у 1992—1993 г.г., аплату праектна-вышукальных работ зрабіць УКБ аблвыканкома.

9. Аблкнігагандлю (тав. Тэлюкевіч Ф. В.) аказаць дапамогу ў камплектаванні бібліятэкі і лабараторый факультэта «Правознаўства» спецыяльнай літаратурай.

10. Кантроль за выкананнем рашэння ўскласці на намесніка старшыні аблвыканкома тав. Ярчака А. М.

I. АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

1. Гэта палажэнне ўстанаўлівае парадак засялення, пражывання і высялення з інтэрната прафесарска-выкладчыцкага саставу і супрацоўнікаў універсітэта.

2. Інтэрнат прызначаны для пражывання супрацоўнікаў і выкладчыкаў у перыяд работы ва ўніверсітэце. Жыллёвая плошча ў інтэрнаце прадастаўляецца таксама работнікам медыцынскіх, культурна-асветніцкіх устаноў, прадпрыемстваў грамадскага харчавання, гандлю, бытавога абслугоўвання насельніцтва, а ў выпадках, прадугледжаных заканадаўствам СССР і БССР, і іншых прадпрыемстваў, устаноў, арганізацый, непасрэдна абслугоўваючых працоўны калектыў універсітэта.

3. Інтэрнат прызначаецца для пражывання адзіночкі грамадзян (жыллёвыя памяшканні знаходзяцца ў сумесным карыстанні некалькіх асоб, якія не састаяць у сямейных адносінах), а таксама для пражывання сям'яў (жыллёвыя памяшканні, якія складаюцца з аднаго або некалькіх пакояў, знаходзяцца ў асобным карыстанні сям'яў).

II. ПРАДАСТАЎЛЕННЕ ЖЫЛЛЕВАЙ ПЛОШЧЫ У ІНТЭРНАТАХ

4. Жыллёвая плошча ў інтэрнаце прадастаўляецца выкладчыкам, супрацоўнікам, а таксама іншым грамадзянам загадам рэктара на час работы ва ўніверсітэце.

5. Жыллёвая плошча ў інтэрнаце прадастаўляецца ў размеры не менш 6 кв. м на аднаго чалавека.

6. Прадастаўленне жыллёвай плошчы ў размешчаных у інтэрнаце жыллёвых памяшканнях, якія знаходзяцца ў сумесным карыстанні некалькіх асоб, якія не састаяць у сямейных адносінах, дапускаецца пры адсутнасці медыцынскіх проціпаказанняў да пражывання ў такіх памяшканнях.

7. На падставе загаду рэктара аб прадастаўленні жыллёвай плошчы ў інтэрнаце з засяленцам рэктарат заключае дагавор аб найме жыллёвага памяшкання і выдаецца спецыяльны ордэр на заняцце прадастаўленай плошчы, які дазваляе засяленне ў інтэрнат.

Ордэр можа быць выдадзены толькі на свабодную жыллёвую плошчу.

Рэктарат выдае ўлік ордэраў, выдаваемых грамадзянам на заняцце жыллёвай плошчы ў інтэрнаце. Бланкі ордэраў з'яўляюцца дакументамі строгай справаздачнасці.

III. КАРЫСТАННЕ ЖЫЛЛЕВАЙ ПЛОШЧАЙ У ІНТЭРНАЦЕ

8. Засяленне выкладчыкаў, супрацоўнікаў і іншых грамадзян у інтэрнат адбываецца па ўстаноўленым парадку камендантам інтэрната або замяняючым яго работнікам на падставе выдадзенага рэктаратам ордэра.

9. Жыллёвая плошча ў інтэрнаце не падлягае абмену, раздзелу і браніраванню.

10. Пражываючы ў інтэрнаце выкладчыкі, супрацоўнікі і іншыя грамадзяне абавязаны:

— захоўваць правілы агульнага пражывання і правілы пажарнай бяспекі;

— выкарыстоўваць прадастаўленую жыллёвую плошчу ў адпаведнасці з яе прызначэннем;

ПАЛАЖЭННЕ

АБ ПАРАДКУ ЗАСЯЛЕННЯ, ПРАЖЫВАННЯ І ВЫСЯЛЕННЯ З ІНТЭРНАТАЎ ПРАФЕСАРСКА-ВЫКЛАДЧЫЦКАГА САСТАВУ І СУПРАЦОЎНІКАЎ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖУНІВЕРСИТЭТА ІМЯ Ф. СКАРЫНЫ

— беражліва адносіцца да жыллёвых памяшканняў, месцаў агульнага карыстання, абсталявання і інвентару інтэрната;

— захоўваць чысціню ў жыллёвых памяшканнях і ў месцах агульнага карыстання;

— эканомна расходваць ваду, газ, электрычную і цеплавую энергію;

— свечасова ўносіць плату за карыстанне жыллёвай плошчай у інтэрнаце і за камунальныя паслугі.

11. Пражываючым у інтэрнаце забараняецца:

— рабіць самавольна пераабсталяванне і перапланіроўку памяшканняў;

— самавольна перасяляцца з аднаго памяшкання ў другое. Перасяленне грамадзян з аднаго памяшкання ў другое ў інтэрнаце адбываецца на падставе загаду рэктара ва ўстаноўленым парадку.

12. Эксплуатацыя жыллёвых памяшканняў, іх утрыманне і рамонт ажыццяўляюцца ў адпаведнасці з заключанымі дагаворамі аб найму жыллёвых памяшканняў.

IV. ПЛАТА ЗА КАРЫСТАННЕ ЖЫЛЛЕВАЙ ПЛОШЧАЙ У ІНТЭРНАЦЕ І ЗА КАМУНАЛЬНЫЯ ПАСЛУГІ

13. Плата за карыстанне жыллёвай плошчай у памяшканнях, якія знаходзяцца ў сумесным карыстанні некалькіх асоб, якія не састаяць у сямейных адносінах, адбываецца па ўстаноўленых стаўках — расходы на камунальныя паслугі ўваходзяць у стаўку платы за карыстанне жыллёвай плошчай і асобна плата за іх не бярэцца.

Грамадзяне, пражываючы ў памяшканнях, якія знаходзяцца ў іх асобным карыстанні, уносяць плату за карыстанне жыллёвай плошчай і за камунальныя паслугі па стаўках кватэрнай платы (тарыфах), устаноўленых у адпаведнасці з артыкуламі 65 і 66 Жыллёвага Кодэксу БССР для дамоў дзяржаўнага і грамадскага жыллёвага фонду.

14. Плата за карыстанне жыллёвай плошчай у інтэрнаце і за камунальныя паслугі ўносіцца за кожны прайшоўшы месяц не пазней 10 чысла наступнага месяца.

V. ВЫСЯЛЕННЕ З ІНТЭРНАТА

15. Высяленне з інтэрната дапускаецца толькі на падставе, устаноўленых законам.

16. Высяленне з інтэрната адбываецца ў судовым парадку. Дапускаецца высяленне ў адміністратывым парадку з санкцыі пракурора толькі асоб, самаўпраўна заняўшых жыллёвую плошчу ў інтэрнаце.

17. У адпаведнасці з артыкулам 127 Жыллёвага Кодэксу БССР спыніўшы работу сезонна, часо-

выя работнікі і асобы, якія працуюць па хуткаму працоўнаму дагавору, падлягаюць высяленню без прадастаўлення другога жыллёвага памяшкання з інтэрната, які быў ім прадастаўлены ў сувязі з работай.

Іншыя работнікі ўніверсітэта, якія пасяліліся ў інтэрнаце ў сувязі з работай, могуць быць высялены з усімі пражываючымі з імі асобамі без прадастаўлення іншага жыллёвага памяшкання ў выпадку звальнення па ўласнаму жаданню без уважлівых прычын, за парушэнне працоўнай дысцыпліны або ўчынення злачынства.

У адпаведнасці з часткай першай артыкула 115 Жыллёвага Кодэксу БССР без прадастаўлення іншага жыллёвага памяшкання з інтэрната могуць быць выселены работнікі, члены яго сям'і або іншыя сумесна пражываючыя з імі асобы, калі яны сістэматычна парушаюць або псуваюць жыллёвае памяшканне, або выкарыстоўваюць яго не па прызначэнню, або сістэматычным парушэннем правілаў робяць немагчымым пражыванне з імі адной кватэры, а меры папярэджвання і грамадскага ўздзеяння аказаліся безвыніковымі.

18. У адпаведнасці з артыкулам 123 Жыллёвага Кодэксу БССР без прадастаўлення іншага жыллёвага памяшкання не могуць быць выселены з інтэрната:

— інваліды вайны і іншыя інваліды з ліку ваеннаслужачых, стаўшыя інвалідамі ў выніку ранення, кантузіі або калецтва, атрыманых пры абароне або пры выкананні іншых абавязкаў ваеннай службы, або ў выніку захворвання, звязанага са знаходжаннем на фронце;

— удзельнікі Вялікай Айчыннай вайны, якія знаходзіліся ў саставе дзейнічаючай арміі;

— сем'і ваеннаслужачых і партызан, якія загінулі або прапалі без вестак пры абароне СССР або пры выкананні іншых абавязкаў ваеннай службы;

— інваліды з ліку асоб радавога і начальніцкага саставу органаў Міністэрства ўнутраных спраў СССР, стаўшыя інвалідамі ў выніку ранення, кантузіі або калецтва, атрыманых пры выкананні службовых абавязкаў;

— асобы, прапрацаваўшыя ва ўніверсітэце не менш дзесяці гадоў;

— асобы, звольнены з універсітэта па скарачэнню колькасці або штата работнікаў;

— пенсіянеры па старасці, персанальныя пенсіянеры;

— члены сям'і памёршага работніка, якому была прадастаўлена жыллёвая плошча ў інтэрнаце;

— інваліды працы I і II груп, інваліды I і II груп з ліку ваеннаслужачых і роўных да іх асоб;

— адзіночкі асобы з пражываючымі разам з імі непаўналетнімі дзецьмі.

Не падлягаюць высяленню з інтэрната без прадастаўлення іншага жыллёвага памяшкання таксама грамадзяне, члены сям'і якіх, пражываючыя сумесна з імі ў адной кватэры, працуюць ва ўніверсітэце або выконваюць работу, звязаную з непасрэдным абслугоўваннем працоўнага калектыву ўніверсітэта.

19. У выпадку прызнання ордэра на жыллёвую плошчу несапраўдным, указаныя ў ордэры асобы падлягаюць высяленню без прадастаўлення іншага жыллёвага памяшкання.

Адбылося першае ў бягучым навучальным годзе пасяджэнне кафедры палітычнай сацыялогіі з парадкам дня: «Аб рабоце кафедры ў сувязі з падзеямі 19—21 жніўня і пастановай Вярхоўнага Савета БССР аб дэпартызацыі». На ім усе сем выкладчыкаў кафедры, члены КПСС—КПБ палічылі неабходным выступіць з наступнай заявай:

ЗАЯВА

КАЛЕКТЫВУ ВЫКЛАДЧЫКАЎ КАФЕДРЫ ПАЛІТЫЧНАЙ САЦЫЯЛОГІІ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖУНІВЕРСИТЭТА ІМЯ Ф. СКАРЫНЫ

Мы, выкладчыкі кафедры палітычнай сацыялогіі, асуджаем дзеянні значнай часткі краўніцтва КПСС—КПБ, якая падрыхтавала або адобрыла спробу дзяржаўнага кантрэвалюцыйнага перавароту 19—21 жніўня 1991 года і як члены КПСС—КПБ нясем сваю маральную адказнасць. Сваёй пазіцыяй і дзеяннямі КПСС—КПБ садзейнічала выпяванню і ажыццяўленню перавароту, адкрыта праявіла сябе як кансерватыўна-рэакцыйная палітычная сіла. Таму мы падтрымліваем прапанову групы членаў ЦК

КПСС (Н. Бікенія, А. Грачоў, А. Дзегцяроў, В. Журкін, А. Лацыс і інш.) аб самароспуску партыі і заяўляем аб сваім выхадзе з КПСС—КПБ.

Лічым таксама, што гэты крок у пэўнай ступені будзе садзейнічаць дэдэалягізацыі вучэбнага працэсу.

Прынята аднагалосна на пасяджэнні кафедры 29.08.1991.

КАЧАТКОЎ У. І., КРУГЛІКАВА Г. А., КАСЬЯНЕНКА А. П., КОЎЗІК М. І., СЕНІНА В. Ф., СМОЛІНА А. П., ЦІШКЕВІЧ М. Я.

ПАДЗЕІ, ЁСХВАЛЯВАЎШЫЯ КОЖНАГА

Тое, што адбылася ў нашай краіне 19—21 жніўня, не пакінула да сябе абыякавым, бадай, нікога. Усе сумленны людзі з гневам сустрэлі дзяржаўны пераварот, ажыццяўлены групай пучыстаў. Але яны атрымалі рашучы адпор і іх спадзяванні на неканстытуцыйную ўладу хутка праваліліся. Злачынныя дзеянні вядомай васьмёркі і іх прыхільнікаў асуджаны народнымі дэпутатамі ўсіх рангаў, у тым ліку і беларускім парламентам. Яшчэ і сёння добра памятна тыя дні, калі з пільнай увагай мы сачылі за работай нечарговай сесіі Вярхоўнага Савета БССР, якая прыняла адстаўку яго Старшыні М. І. Дземянця і на якой прагучала вострая крытыка ў адрас тых кіруючых работнікаў рэспублі-

кі, у тым ліку і партыйных, якія ў большай ці меншай меры сваімі дзеяннямі не перашкаджалі перавароту. Як вядома, нечарговая сесія Вярхоўнага Савета БССР прыняла рад рашэнняў і заканадаўчых актаў, звязаных з асуджэннем дзяржаўнага перавароту і выходам нашай рэспублікі на шлях палітычнай і эканамічнай самастойнасці. Шырокая размова аб выніках гэтай сесіі адбылася на сходзе працоўнага калектыву нашага ўніверсітэта, на якім выступіў дэпутат беларускага парламента ад Гомельскай—Цэнтральнай выбарчай акругі № 198 Л. Н. Сечка. Леанід Ніканоравіч гаварыў аб той напружанай атмасферы, у якой праходзіла сесія, аб выпрацаваных ёй гістарычных да-

кументах, адказаў на шматлікія пытанні прысутных. На сходзе выступіў рэктар ўніверсітэта член-карэспандэнт АН БССР, член ЦК КПБ Л. А. Шамяткоў. Ён зазначыў: у тым, што стаў магчымым у нашай краіне дзяржаўны пераварот, ёсць, хоць і невялікая, доля віны кожнага камуніста. Асабліва недавальна, што да яго прыналежаць некаторыя кіруючыя работнікі апарату ЦК КПСС. На гэтай падставе Леанід Аляксандравіч зрабіў публічную заяву аб сваім выхадзе з рады КПСС.

На здымку: перад работнікамі ўніверсітэта выступае дэпутат Вярхоўнага Савета БССР Л. Н. Сечка. Фота У. Чысціка.

МАЛОЕ ПРАДПРЫЕМСТВА: СТАНАЎЛЕННЕ І ПЕРСПЕКТЫВЫ

Цяжка стварыць малое прадпрыемства ў працоўных калектывах на прамысловых прадпрыемствах, яшчэ цяжэй у студэнцкіх. Там ёсць і спецыялісты, і памяшканні, і тэхналогіі, і спецыялізаваныя службы, якія адказваюць за пэўныя функцыі кіравання, а галоўнае, і матэрыяльныя, і фінансавыя рэсурсы. У нас жа адны фантазіі, ініцыятыва і малады запал! Як гаворыцца, дзякуй, аднаму з заснавальнікаў, які даў дзве тысячы рублёў на рэгістрацыю, ды студэнцкаму прафкому за дапамогу на першае абзавядзенне інструментамі і матэрыяламі. А так, хоць прападай са сваёй ініцыятывай, бедныя, а працаваць і жадаем, і можам. Ну вось, бесплатна стварылі, афіцыйна зарэгістраваліся, абдумалі перспектывы. Якія ж яны? Хаця ў рынчэнай эканоміцы і ёсць такое паняцце як камерцыйная тайна, але расказаць, можа працэнта міла-сэрнасць у сэрцах маючых, і яны чым-небудзь дапамогуць студэнцтву ў пераходны да рынку перыяд.

Такім чынам: ужо даўно працуюць і атрымліваюць грошы ўсе ПТВэшнікі, якіх лаялі ў школах, не любяць у народзе; школьныя калектывы ствараюць прадпрыемствы на калектывнай падставе і выпускаюць тавары для народа. Адна вышэйшая школа спазняецца вучыць сваіх выхаванцаў быць дзелавымі людзьмі і рашаць праблемы народа на працягу навучання тэарэтычным асновам сваёй будучай прафесіі, зарабляць грошы на жыццё, а таму і лепш ведаць яе тонкасці. Вучэбныя практыкі не даюць такога ведання жыцця, праходзяць з вялікімі прабеламі ў аналізе эканамічнай сітуацыі, у якой жыве народ, асобныя яго групы, індывідуумы. Зыходзячы з гэтага, наша малое вытворча-ўкараненчае прадпрыемства «Экоша» плануе, у першую чаргу, арганізаваць некалькі рабочых месцаў для студэнтаў на да-

ворных пачатках з тым, каб студэнты выконвалі замацаваныя за імі функцыі і атрымлівалі заробную плату па канчатковаму выніку. Пакуль мы знаходзімся ў замкнутым коле: плаціць студэнтам і кансультантам за працу не можам, таму што няма грошай — укараняльнікі не спяшаюцца даць або хаця б паабяцаць устаўны фонд, а толькі пад яго велічыню можна ўзяць крэдыт: зарабіць грошы ў дастатковай колькасці так хутка без абсталявання і матэрыялаў — таксама праблема. Дык як жа ж быць? Наогул, колькасць такіх прадпрыемстваў некаторы час (да 9 месяцаў і больш) працуе без аплаты, пакуль не паступяць першыя грошы ад рэалізацыі прадукцыі.

Канешне, наша дырэкцыя: Сяргей Гаравенка, Сяргей Жукоўскі (студэнты 4 курса эканамічнага факультэта) комплексна прапрацоўваюць перспектывы выпуску прадукцыі. У нас стварыўся калектыв студэнтаў і выкладчыкаў, якія валодаюць інтэлектуальным зачынам-таварам, які можна запустыць ва ўкараненне на прамысловых прадпрыемствах. Задача — прадаць гэты тавар! Але тут нам патрэбны персанальныя ЭВМ. Іх купіць мы пакуль не можам. Аранда даарага — каля 9 тыс. у год, а грошай пакуль няма. Выйспе — ГДУ дае пакуль бесплатна гадзіны працы для свайх студэнтаў да абзавядзення сваёй маёмасцю, або прадпрыемства дазваляюць працаваць на сваіх, што павінна адлюстроўвацца ў саставе канрэтных дагавораў. Такім чынам, першыя 3—4 працоўныя месцы для студэнтаў будуць звязаны з удасканаленнем тэхналогіі кіравання працай на прадпрыемствах. Гэты від работ «Экошы» патрабуе затрат сродкаў толькі на аплату працы студэнтам і кансультантам да 2 тыс. руб. у месяц, аранда ПЭВМ — 3 тыс. руб. Наступныя віды дзейнасці

маюць мэтай навучыць студэнтаў шыць, вязаць, вышываць, ткаць, што спатрэбіцца ў жыцці, аднавіць нацыянальныя традыцыі беларускай сям'і, наладзіць выпуск тавараў ручной працы для народа. Адначасова жадаем стварыць і студэнцкі тэатр моды, што дазволіць таіней апрацаваць студэнтам, ажывіць вечары і традыцыйныя Дні факультэтаў. Гэтыя віды дзейнасці патрабуюць ужо каля 10 тыс. руб. у месяц. Гэта дазволіць дэпутатам і юнакам набыць любыя дамашні заняткі на ўсё жыццё, каб знаёмыя і нестандартна арганізаваныя жыццё ў сям'і, правільна выходзіць будучы дзяцей і ўнукаў. Спачатку пад гэты від дзейнасці плануецца стварыць 25 працоўных месцаў.

Вось гэты вызначыць пачатак нашай дзейнасці. А ў статыце мы запланавалі наступны пералік відаў дзейнасці і спадземся іх ажыццявіць: распрацоўка арыгінальных пакетаў праграм да АРМ (аўтаматызаванае рабочае месца) спецыялістаў цэхаў і службы прамысловых прадпрыемстваў, арганізацыя спецыялістаў працоўных месцаў, распрацоўка тэхналогіі выкарыстання адыходаў і новых узораў тавараў народнага спажывання; аказанне метадычнай дапамогі па стварэнню малых прадпрыемстваў; падрыхтоўка спецыялістаў-высокага класа з уменнем працаваць на персанальных камп'ютарах; ажыццяўленне камерцыйнай дзейнасці; аказанне комплекснай дапамогі студэнтам у выяўленні іх творчага патэнцыялу і інш. У малым студэнцкім прадпрыемстве «Экоша» могуць вучыцца працаваць студэнты ўсіх курсаў і ўсіх факультэтаў. Запрашаем прыходзіць да нас з прапановамі па адрасу: г. Гомель, вул. Савецкая, 104, п. 3-28, тэл. 57-33-45. Э. ЛІЗАРОВА, нам. дырэктара малага прадпрыемства.

МІЖНАРОДНЫ ФОРУМ АЛГЕБРАІСТАЎ

Алгебраісты 23 краін свету сабраліся ў канцы жніўня ў Барнаўле на другую Міжнародную алгебраічную канферэнцыю, якая была прысвечана памяці вядомага матэматыка Анатоля Іларыёнавіча Шыршова. Яго шлях у матэматыку пачынаўся на Алтаі, у сярэдняй школе Алейска, дзе ён вучыўся, а затым працаваў да ўходу на фронт. І першы пленарны даклад быў хутчэй лаканічным расказам аб навуковых адкрыццях А. І. Шыршова, якія стымулявалі развіццё многіх складанейшых праблем сучаснай матэматыкі.

Вучоныя розных краін размаўлялі адзін з адным, не адчуваючы моўных, ідэйных і палітычных бар'ераў. Матэматыка, якая здаўна лічылася «царыцай навук», з'яднала амаль чатыры сотні лепшых алгебраістаў свету. Дастойна былі прадстаўлены навуковыя вынікі гомельскіх алгебраістаў. У тэзісах дакладаў гэтай канферэнцыі апублікавана 15 навуковых паведамленняў супрацоўнікаў Гомельскага дзяржуніверсітэта імя Ф. Скарыны. Усе яны атрымалі запрашэнні, аднак час летніх водпусकाў многім перашкодаў прыняць непасрэдны ўдзел у рабоце міжнароднага форуму. У Барнаўл прыехалі толькі У. В. Мухін — загад-

чык кафедры матэматычнага аналізу і аўтар гэтых радкоў.

Навуковыя дэбаты, натуральна, займалі асноўны час. Пленарныя пасяджэнні праходзілі ў зале краявога драмтэатра, секцыйныя — ва ўніверсітэцкіх аўдыторыях. Гучала пераважна англійская мова, ды шматлікія дошкі запаўняліся матэматычнымі формуламі. Але ў залах і аўдыторыях іншы раз раздаваліся апладысменты, што сведчыла аб поўным узаемаразуменні ўдзельнікаў форуму.

Гасцям таксама была прапанавана і разнастайная культурная праграма. Гэта і канцэрты, экскурсіі, сустрэчы ў неафіцыйнай абстаноўцы, прагулка па рацэ Об, паездка на Цялецкае возера.

Закрываючы Міжнародную канферэнцыю, яе старшыня А. І. Кастрыкін заўважыў: «Матэматыка ў нашай краіне — тавар, высокая канверсіруемы ва ўсім свеце. Прапанаваная яго сусветнаму грамадству ў вышэйшай ступені ганарова і выгадна. Акрамя таго, канферэнцыя дапамагае нам устанавіць больш цесныя навуковыя кантакты, дабіцца большага ўзаемаразумення паміж вучонымі».

В. МАНАХАЎ, загадчык кафедры алгебры і геаметрыі.

ПОЙДЗЕМ РАЗАМ, ЧЫТАЧ!

«Народнай газеце» — год! Шмат гэта або шала? Калі нагадаць, чым быў для ўсіх нас, журналістаў, гэты год — гэта шмат! У сваім першым нумары газета абяцала падпісчыкам быць сапраўды народнай. Гэта, на нашу думку, азначала — не служыць ніякім партыям, не быць выразнікам якіх бы то ні было амбіцый і інтарэсаў, не стаць рупарам улады маючых. Мы абяцалі зрабіць сваю газетную плошчу свабоднай тэрыторыяй, дзе кожны чытач можа выказаць асабістую кропку гледжання.

Прайшоў год работы, і мы з упэўненасцю можам сказаць, што сваім крэда газета не паступілася — мы зрабілі ўсё, каб наш статут — а ён выцякае з назвы газеты «Народная» — напоўніўся рэальным і зразумелым для кожнага зместам.

Газета стала сваёй для акадэмікаў і сялян, пісьменнікаў і працоўных, настаўнікаў і ваенных. Яе з аднолькавай цікавасцю чытаюць пенсіянеры, моладзь, студэнты.

Разам з чытачом, нашым галоўным суб'ясэдыкам, апанентам і сябрам, мы прайшлі гэты нялёгкі год, разам засвоілі балючыя ўрокі барацьбы за дэмакратыю і права людзей на свабоднае выказанне сваіх поглядаў. Чытачы памятаюць грозную кананаду абстрэлу, якой падлягала «Народная газета» зверху — ад чапляючыхся за ўладу партакратаў і бюракратаў, залпы знізу — ад рэакцыянераў, не жадаючых згадзіцца з грамадскімі пераменамі, ліхія атакі справа і злева. Я не выпадкова звярнуўся да ваеннай тэрміналогіі. Яна як нельга лепш характарызуе становішча, якое спрабавалі стварыць вакол газеты. Наша газета выршыла звярнуцца да некалі забароненых тэм: партыіўілей, пратэктанізму і карупцыі. Мы рашылі не ўходзіць ад канкрэтыкі, нават калі яна датычылася асоб, дастаткова высокапастаўленых.

Націск быў немалы. Але мы выстаілі. І крок, працягам у год, нам зроблены!

Вырас наш тыраж, інтэнсіўней стала пошта, замацаваўся давер паміж чытачом і рэдакцыяй.

А гэта — галоўнае! Сёння, у штармавым моры пераходу да рынку, «Народнай газеце» нялёгка — мы звярнуліся да людзей Беларусі за дапамогай, мы жадаем, каб добраахвотныя ажыраванні тых, хто падтрымлівае дэмакратыю і гуманізм, дапамагалі немаючым, якія сёння, на жаль, не могуць выісаць «Народную газету». Мы дзякуем тым, хто адгукнуўся на наш заклік, і мы ўпэўнены, што гэта пашырць аўдыторыю чытачоў газеты.

Спадзяюся, што і ў вашым універсітэце лік падпісчыкаў узрасце.

А тым, хто паверыў у нас, мы абяцаем працягваць свой курс і пракладваць шлях да праўды, не збіваючыся на кан'юнктуру, не падстройваючыся ні пад чые густы.

І ў гэтым нас пераканалі падзеі, звязаныя з дзяржаўным пераваротам. У дні пугачы многія газеты, якія да гэтага стараліся стварыць сабе славу смелых і незалежных, раптоўна «анямелі». Народ Беларусі быў пазбаўлены праўдзівай інфармацыі і вымушаны быў задавольвацца злавеснымі паведамленнямі, зыходзячымі з так званых ДКНС, на самой справе антынароднага штаба загаворшчыкаў.

Падпісаўшыся на «Народную газету», вы заўсёды будзеце ў курсе эканамічнага, палітычнага, і грамадскага жыцця Беларусі, будзеце мець унікальную магчымасць даведацца з першых рук аб самых свежых навінах, чытаць да іх каментарыі. І, канешне, вы заўсёды зможаце разлічваць на нашу параду і дапамогу ў цяжкай мінутой.

Між іншым, навошта словы? Падпішыцеся на «Народную газету», і вы ўпэўніцеся, што зрабілі правільны выбар.

І. СЯРЭДЗІЧ,
галоўны рэдактар «Народнай газеты», народны дэпутат БССР.

СУСТРАКАЛІ НА РОДНАЙ ЗЯМЛІ

28 жніўня спартыўная грамадскасць горада — аблспарткамітэт, ДФСТ прафсаюзаў, вучылішча алімпійскага рэзерву, спецыялізаваная дзіцяча-юнацкая школа алімпійскага рэзерву № 3 на плаванні — сустрэла трохразовую чэмпіёнку Еўропы, студэнтку факультэта фізічнай культуры нашага універсітэта, майстра спорту міжнароднага класа — Алену Рудкоўскую, якая вярнулася з Афін.

Сярод сустракаючых знаходзілася яе першы трэнер — Вера Зіноўеўна Лаўрова. Вось што яна сказала:

— Штогод мы ходзім па школах і адбіраем дзяцей у спартшколу. Шляхам адбору да мяне трапіла і Лена. Ужо тады яна адрознівалася ад сваіх аднагодкаў працаздольнасцю. У тыя гады я арганізавала спецклас і давала Лену да першага разраду, а потым перадала яе трэнеру Л. Кауфману.

Тут жа на вакзале я пазнаёміўся з маці Алены — Любоўю Сямёнаўнай і бацькам — Рыгорам Дзянісавічам. Вось што сказаў бацька:

— У першыя мінуты, калі мы даведаліся, што Алена стала чэмпіёнкай Еўропы, я адчуў гонар за дачку і пачуццё вельмі вялікай радасці...

І вось цягнік «Масква—Гомель» спыніўся на пероне, з'явілася Алена Рудкоўская — пацалункі, кветкі, абдымкі.

Некалькі пытанняў у першыя мінуты прыезду ў Гомель.

— Алена, якое вы зараз адчуваеце пачуццё, ступіўшы на родную беларускую зямлю?

— Перш за ўсё, я шчаслівая ад таго, што гэта зямля, дзе я нарадзілася, вырасла.

— Давайце на мінуту вернемся на чэмпіянат Еўропы: калі вы заваявалі першы залаты медаль на дыстанцыі 200 м, ці думалі вы, што яшчэ будзеце медалі?

— Асаблівай упэўненасці, скажу шчыра, у мяне не было, хаця перамога ўсяляла ўпэўненасць, і, выходзячы на старт на дыстанцыю 100 м брасам, настройвалася на перамогу.

— Каму б вы хацелі сказаць словы падзякі?

— Перш за ўсё, першаму трэнеру Веры Зіноўеўне Лаўровай, а таксама былому трэнеру — Л. Кауфману, які ўехаў жыць за мяжы і цвёрдымі рашэннямі трэнеру А. Кра-

скаву, які жыве ў Маскве. Акрамя гэтага, дырэктару спартшколы па плаванні В. Мурашкевічу і старшынні аблспарткамітэта А. Барысюку і ўсім тым, хто мне дапамагаў.

— Лена, вы адчуваеце, што вы — рэкардсменка Савецкага Саюза, трохразовая чэмпіёнка Еўропы?

— Па праўдзе сказаць — не. Пакуль яшчэ не веру.

— Што б вы хацелі пажадаць чытачам?

— Я шчыра хачу пажадаць усім чытачам актыўна займацца фізічнай культурай і спортам, таму што галоўнае ў нашым кароткім жыцці — здароўе. Займаючыся фізічнай культурай, мы не толькі ўмацоўваем здароўе, але і псіхалагічную упэўненасць у сабе.

— У 1992 годзе Алімпійскія гульні ў Барселоне. Вашы думкі аб іх?

— Вы ведаеце, мара кожнага спартсмена стаць алімпійскім чэмпіёнам, такая ж мара ёсць і ў мяне...

— Лена, дазвольце ад імя нашых чытачоў павіншаваць вас з перамогай, пажадаць усяго добрага, моцнага здароўя і навывшай спартыўных вынікаў.

— Вялікае дзякуй!

Адрозна пасля сустрэчы на вакзале, Алена Рудкоўская была запрошана ў аблспарткамітэт, дзе з віншаваннямі да чэмпіёнкі звярнуліся — намеснік старшынні аблспарткамітэта К. Марачкін, дырэктар СДЮШАР-3 А. Анхімоўскі, старшыня спартыўнага клуба нашага універсітэта Д. Жаркоў, намеснік старшынні Гомельскага аблсавета ДФСТ прафсаюза А. Кукса, цылерашні трэнер — А. Красікаў.

В. МАРЧАНКА,
старшыня выкладчыкаў кафедры фізічнага выхавання.

ВІНШАВАЛІ Ў РЕКТАРАЦЕ

Вялікі хваляванні перажыла Алена Рудкоўская не толькі пасля вяртання з чэмпіянату Еўропы па плаванні на родную зямлю, але і ў час наведвання сваёй навучальнай установы — нашага універсітэта. Ёй быў аказаны цёплы прыём у ректарата. Тут у прысутнасці членаў ректарата, дэканаў ректар Л. А. Шамятоў гораха павіншаваў нашу выдатную плыўчыцу з трыма заваяванымі залатымі ўзнагародамі на блакітных дарожках басейна ў Афінах, пажадаў ёй новых, яшчэ больш высокіх спартыўных дасягненняў, поспехаў у вучобе, уручыў букет прыгожых руж.

Старшыня спартклуба універсітэта Д. М. Жаркоў пажадаў Алене заваяваць пуцёўку на чарговыя Алімпійскія гульні, якія ў наступным годзе адбудуцца ў Барселоне, і адтуль вярнуцца алімпійскай чэмпіёнкай.

НА ЗДЫМКУ: трохразовая чэмпіёнка Еўропы Алена Рудкоўская з узнагародамі.

Фота У. Чысціна.

ГОМЕЛЬСКИ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСИТЕТ ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ
ВАКАНТНЫХ ПАСАД ПА:

- кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства — асістэнта (2);
- кафедры матэматычнага аналізу — асістэнта;
- кафедры геафізікі — асістэнта;
- кафедры лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту — выкладчыка (2);
- кафедры філасофіі — асістэнта;
- кафедры англійскай мовы — выкладчыка;
- кафедры этыкі, эстэтыкі і гісторыі культуры — заг. кафедры;
- кафедры фізічнай метралогіі — асістэнта;
- кафедры геаграфіі — старшага выкладчыка;
- кафедры алгебры і геаметрыі — заг. кафедры;
- кафедры матэматычных праблем кіравання — асістэнта (2);
- кафедры эканомікі і сацыялогіі працы — асістэнта;
- кафедры тэарэтычнай фізікі — асістэнта;
- кафедры беларускай мовы — асістэнта;
- кафедры агульнай фізікі — асістэнта;
- кафедры хіміі — асістэнта;
- кафедры тэорыі і методыкі фізічнай культуры — старшага выкладчыка;
- кафедры аналізу гаспадарчай дзейнасці — заг. кафедры;
- кафедры беларускай мовы — заг. кафедры;
- кафедры педагогікі і псіхалогіі — заг. кафедры;
- кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства — заг. кафедры.

Тэрмін падачы заяў — не пазней 1 месяца з дня апублікавання паведамлення.
Заявы накіроўваюцца на адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104.

РЕКТАРАТ.

Аксамітны сезон.

Фота У. Чысціна.

Рэдактар Ул. ВАЛОГА.